

בבית המשפט המחווזי
בתל אביב

נחתם ביום 29.10.2021

התובעת :

לאה דוסטוב, ת"ז 303694541
מרח' שושנה דמארי 2, רמלה
טל': 050-7495608
עמי ב"כ עו"ד תום שנפ (מ"ר 71601)
שנפ ושות' עורכי דין
מרח' נח מוזס 2, ראשון לציון
טל': 050-8550611 ; פקס : [077-5558781]

- גגד -

הנתבעת :

דיב אנדריך פרוג'קטס בע"מ, ח"פ 514570290
ברוך הירש, 22, בני ברק

כתב תביעה

במסגרת חוק תובענות ייצוגיות, תשס"ו-2006

מהות התביעה : צרכנית, כספית;
סכום התביעה האישית : 37.98 ₪;
סכום התביעה הייצוגית : 35,000,000 ₪ (הערכתה ראשונית בלבד).
אגירה לתשלומים : 5,544 ₪ במועד הגשת התביעה (לפי פרט 11 ב לתוספת לתקנות אגרות).

התובעת, לאה דוסטוב (להלן "התובעת"), מתכבד בזאת להגיש כתב תביעה זה, כחלק מהבקשה להכיר בתובענה האישית שלה נגד הנתבעת, דיב אנדריך פרוג'קטס בע"מ (להלן "הנתבעת"), כתובענה ייצוגית, כמפורט בהרחבה בבקשת עצמה.

הזמנה לדין

הואיל וגב' לאה דוסטוב, הגישה כתוב תביעה זה נדץ, לצד בקשה לאיישור תובענה ייצוגית, חנך מוזמן להגיש תשובה לבקשתה בתוך תשעה ימים מיום שהומצאה לכך הזמנה זו.

لتשומת לבך, אם לא תגיש תשובה לבקשתה לאיישור אזי לפי תקנה 130 לתקנות סדר הדין האזרחי, התשע"ט-2018, תהיה לתובענת הזכות לקבל פסק דין שלא בפנייך.

תמצית הטענות

תיאור תמציתי של בעלי הדין

- .1. התובעת, הגבי לאה דוסטוב, הנה אזרחית ישראלית, כרכנית מן היישוב.
- .2. הנتابעת, דיב אנדר רד פרוגיקטס בע"מ, הנה חברה בע"מ, המאפשרת רכישה של מוצרים שונים ומשלוחם עד לבית הקוק, באמצעות אפליקציית "משלוחה" (להלן "האפליקציה"), או באתר האינטרנט של החברה תחת הכתובות www.mishloha.co.il (להלן "האתר").

תקנון הנتابעת, מצ"ב בנספח 1.

הסעד המבוקש (באופן תמציתי)

- .3. בית המשפט הנכבד מתבקש להוראות כדלקמן :
  - א. צו עשה המורה לנتابעת להסיר לאלטר מהאפליקציה ו/או מהאתר את כל המוצרים אשר אינם מסומנים במחיר ליחידת מידיה, בנגד להוראות החוק והתקנות, לפי העניין ;
  - ב. צו מנעה המורה לנتابעת לתקן את דרכיה, ולהימנע מהשימוש מכירתם בעתיד של מוצרים ללא סימון מחיר ליחידת מידיה, בהתאם להוראות החוק והתקנות, לפי העניין ;
  - ג. פיצוי כספי בגין הנזקים הממוניים והבלתי ממוניים אשר נגרמו לחבריו הקבוצה כמתואר בקשה זו. כאמור, הנזק המכרי אשר נגרם לתובעת ולהחברי הקבוצה, מוערך, בשלב זה, ב-35,000,000 ש"ח.

תמצית העובדות הנחות לביסוסה של עילת התביעה

- .4. עניינה של תובענה זו הוא בהפרה סדרתית, בוטה, ויסודית, של הנتابעת, את תקנות הגנת הצרכן (מחיר ליחידת מידיה), התשס"ח-2008 (להלן "תקנות מחיר ליחידת מידיה" ו/או "תקנות") בדבר "חוות הצגת מחיר ליחידת מידיה".
כפי שנראה להלן, הנتابעת מתעלמת מההוראות הדין בעודה מננעת – באופן מוחלט – מסimumן מחיר המוצרים הנמכרים על ידה ליחידת מידיה, באופן המקשה על ציבור ה_crucnists לערכך השווה של המוצרים.

זאת ועוד, וחמור מכך, במספר לא מבוטל של מקרים, הנتابעת נמנעת כמעט מזמן משקלם של המוציאים הנמכרים על ידה, באופן שמאין, הלאה למעשה, את אפשרותם של ציבור הזרים לבעוד ובעוד זיהו בעצמם, אלא בדיעד.

העובדות המקומיות סמכות לבית המשפט

.5. לבית המשפט הנכבד הסמכות העניינית לדון בתביעה זו נוכח העובדה כי עסקינו בתביעה ייצוגית בסכום העולה על 2,500,000 ל"ח. כמו כן, לבית המשפט הסמכות המקומית לדון בתביעה זו, בשים לב מקום מושבה של הנتابעת.

פירוט הטענות

א. הרקע העובדתי

- .6. ביום 11.10.2021, התובעת ביקשה להזמין מספר מוצרי מזון למקום העבודה בבית החולים איכילוב בתל אביב, בו היא משתמשת כאחות. לצורך כך, הנتابעת הורידה את אפליקציית משלוחה של הנتابעת. הנتابעת מאפשרת רכישה מספקים שונים, והנتابעת בחרה לרכוש מהספק 'חביטוש', אשר הופיע בראשית הרשימה.
- .7. כבר עתה יודגש, כי מכירת המוצרים, והתשולם בגין מתבצעים באופן ישיר על ידי הנتابעת עצמה, ולא על ידי הספקים השונים – כך, כל ההתקשרות ממועד הזמנה, עד התשלום, וקבלת המוצרים, מתבצעים מול הנتابעת בלבד, ולא קשור לשפק עצמו.
- .8. בעודה גולשת באפליקציה, הנتابעת נתקלה בשלל מוצאים המוצעים למכירה על ידי הנتابעת, בגדים שונים, ובמחירים שונים. הנتابעת התקשתה להחליט מהי הקניה המשתלמת עבורה, עברו כל מוצר ומוצר, מכיוון שהנתבעת לא טרחה לציין את מחירים של המוצאים השונים הנמכרים על ידה ליחידת מידת.
- .9. בlijת ביריה, רכשה התובעת מספר מוצרים כדלקמן :
- בוטנים ושקדים מקורמלים 50 גרם, במחיר של 9 ₪;
  - בוטנים מלוחים בדבש 50 גרם, במחיר של 9 ₪;
  - 2 יחידות פרינגלס טבעי 67 גרם, במחיר של 9 ₪;
  - 2 יחידות פרינגלס ברביキו 67 גרם, במחיר של 9 ₪.

העתק עמודי המוצרים שנרכשו על ידי התובעת, מצ"ב בנספח 2.

חשבונית מס מיום 11.10.2021, מצ"ב בנספח 3.

- .10. רק לאחר שקיבלה את המוצרים כאמור, התובעת גילתה כי הקניה אותה ביצעה לא הייתה משתלמת בלשון המעתה. בחישוב שביצעה במחשבונן גילתה התובעת את המחיר ליחידת מידת עבור כל המוצרים כדלקמן :

בוטנים ושקדים מקורמלים :

המוצר	גודל המוצר	מחיר המוצר	המחיר ל-100 מ"ל
המוצר שנרכש	50 גרם	9 ₪	18 ₪
המוצר המקורי	135 גרם	15 ₪	11.11 ₪

בוטנים מלוחים בדבש :

ה מוצר	גודל המוצר	מחיר המוצר	מחיר ל-100 מ"ל
ה מוצר שנרכש	50 גרם	9 ש"	18 ש"
ה מוצר המקביל	150 גרם	15 ש"	10 ש"

פרינגלס טבעי :

ה מוצר	גודל המוצר	מחיר המוצר	מחיר ל-100 מ"ל
ה מוצר שנרכש	67 גרם	9 ש"	13.43 ש"
ה מוצר המקביל	158 גרם	15 ש"	9.49 ש"

פרינגלס ברביקיו :

ה מוצר	גודל המוצר	מחיר המוצר	מחיר ל-100 מ"ל
ה מוצר שנרכש	67 גרם	9 ש"	13.43 ש"
ה מוצר המקביל	158 גרם	15 ש"	9.49 ש"

העתק המוצריים המקבילים, מצ"ב בנספח 4.

.11. כך יצא כי הנזק שנגרם לתובעת הנו כלהלן:

בוטנים ושקדים מקורמים – 6.89 ש' עבור כל 100 מ"ל שרכשה, וסה"כ 3.44 ש' ;

בוטנים מלוחים בדבש – 8 ש' עבור כל 100 מ"ל שרכשה, וסה"כ 4 ש' ;

פרינגלס טבעי (2 יחידות) – 3.94 ש' עבור כל 100 מ"ל שרכשה, וסה"כ 5.27 ש' ;

פרינגלס ברביקיו (2 יחידות) – 3.94 ש' עבור כל 100 מ"ל שרכשה, וסה"כ 5.27 ש' ;

סה"כ הנזק עבור התובעת ברכישה זו עומד על **17.98 ש'**.

.12. התובעת חשה תסקול ומובכה, כאשר גילתה את הנזנונים האמוראים ואת העובדה כי ביצעה רכישות שאינו משתלמות, נקטו לשון המיטה. בהתאם לכך, התובעת בדקה, ומצאה, במספר הזדמנויות שונות, כי בכל המוצריים הנמכרים על ידי הנתבעת, של כל הספקים שאת מוצריהם היא מציעה ומוכרת, אין סימון מחיר ליחידה מידיה.

תיעוד לדוגמה של מוצרים ללא מחיר ליחידה מידיה, מצ"ב בנספח 5.

.13. למען הסר ספק יודגש – **המזכיר על מספר דוגמאות בלבד**. למעשה, התובעת גילתה כי בצדדים לכל המוצריים הנמכרים על ידי הנתבעת, אין כלל מחיר ליחידה מידיה, בניגוד מוחלט להוראות החוק והתקנות בעניין.

זאת ועוד, לגבי חלק נכבד מהሞצרים הנמכרים על ידה, הנتابעת אף אינה טורחת לציין את משקלם, באופן בו ה兜עת (ויתר הלקוחות) אינה יכולה לדעת מה משקל המוצר, והאם קנייתו משתלמת, אם לאו, ובוודאי שאינה יכולה לחשב את מחירם ליחידת מידת, אלא בדיעבד.

תיעוד לדוגמה של מוצרים ללא משקל, מצ"ב נספח 6.

.14. התובעת נדמה מהפרותיה הבוטות, והסדרתיות של הנتابעת, את הוראות החוק, התקנות, בעניין. התובעת תטען כי מכוח האמור לעיל, ובעקבות מעשיה של הנتابעת כמפורט לעיל קמה לה זכות תביעה מכוח מספר עילות כדלקמן :

- ☒ הפרת **תקנות המחיר ליחידת מידת** והוראות **חוק הגנת הצרכן**;
- ☒ הפרת **חובה חוקקה**;
- ☒ **עולות הרשותן בנוסחה בסעיפים 35 ו-36 לפיקודת הנזיקין**;
- ☒ **עשיות עושר ולא במשפט**;
- ☒ הפרת **הוראות חוק החזים וחובת תום הלב**;
- ☒ **פגיעה באוטונומיה הרכנית**.

.15. זהה תמצית בלבד, ולהלן יפורטו טענותינו.

ב. עילות התביעה

ב.1. עילות מכוח חוק הגנת הצרכן ותקנות מחיר ליחידת מידת

ב.1.א. עילות מכוח תקנות המחיר ליחידת מידת

.16. סעיף 17(ב)(ה) לחוק **הגנת הצרכן**, קובע כך :

"השר, באישור ועדת הכללה של הכנסת, רשאי לקבוע סוג טובי שלגביהם תהיה חובה להציג, נוסף על המחיר הכלול או במקומו, את המחיר ליחידת מידת, משקל או נפח, הכל כפי שיקבע".

.17. בהתאם לכך, בשל החשיבות הרבה שבדבר, ביום 1.1.2009 נכנסו לתוקפן תקנות המחיר ליחידת מידת. תקנות אלו, מענויות את החובה התחלה על הנتابעת לסמון את מחירי המוצרים הנמכרים על ידן ליחידת מידת.

.18. וכך נקבע בסעיף 2 לתקנות :

"**עובד המשיע טוביין** כמפורט להלן לצרכן, **מציג או מוכרם**, **ציג את מחירם ליחידת מידת**:

(1) **טוביין** הנמכרים בתפזרות;

(2) **טוביין** ארוזים מראש, **שלפי** **חייב** או **תקן** **רשמי** **חובה** **לציין** **על** **גביהם**

את כמותם.

20. אין חולק, כי בהתאם להוראות הדין, ישנה חובה לציין את הכמות הchallenge על טובין באשר הם. כך למשל נקבע בסעיף 3 לצו צו הגנת הצרך (סימון טובין), התשמ"ג-1983 (להלן "צו סימון טובין"), כי:

"כל סימון יכלול פרטיהם אלה:

...

(7) כמות המוצר –

(א) הכמות חזוין ביחידות של מספר או ביחידות של אורן, שטח, ופח או משקל - הכל על פי השיטה המטרית"

כמו כן ראוי לציין את תקן ישראל 1118 (חלק 1), המתייחס אמנים רק למוצרים מזון, אך למעשה מטיל חובה זהה לסטימון המחיר ליחידה מידת, ואף אסור על שיווק מוצרים דומים ביחידות משקל שונות, ללא שמולאו ההוראות לעניין הסימון ביחידות מידת.

עליה אףוא, כי על הנتابעת מוטלת חובה – שבדין – לציין את מחירם של המוצרים המוצעים, מוצגים ונמכרים על ידה, ליחידה מידת. חובה זו נכונה לחלק נכבד מהחומרים הנמכרים על ידי הנتابעת, ובוודאי למטופים אשר תועדו על ידי התובעת וצורפו לנפסחים לבקשה זו.

סעיף 6(א) לתקנות מעגן את חובת הצגת המחיר לייחิดת מידת גם על טובין הנמכרים בעסקת מכיר מרוחק, כדלקמן:

"תקנות אלה יחולו על הצעה של טובין, הצגתם או מכירתם, בנסיבות אשר שתה הרצהה שלה, למעט שטה מופרד ותחום המשמש להחנסה בלבד, גודל מ-100 מטרים מרובעים וכן על הצעה של טובין, הצגתם או מכירתם בעסקת מכיר מרוחק, בהתאם בסעיף 14ג(1) לחוק".

סעיף 14ג לחוק הגנת הצרך מגדר "עסקת מכיר מרוחק" כך:

"התקשרות בעסקה של מכיר נכס או של מתן שירות, כאשר ההתקשרות נעשית בעקבות שיווק מרוחק, ללא נוכחות משותפת של הצדדים עסקה".

ו"שיווק מרוחק", כך:

"פניה של עסקן לצרכן באמצעות דואר, טלפון, רדיו, טלוויזיה, תקשורת אלקטרוני מכל סוג שהוא, פקסימיליה, פרסומם קטלוגים או מודעות, או באמצעות כיווץ באלה, במטרה להתקשרות בעסקה שלא בנוכחות משותפת של הצדדים, אלא אחד האמצעים האמורים".

יעניינו הראות, לשון התקנות והחוק ברורה וחוד משמעות – לא יכול להיות חולק כי התקנות חלות על כל עסקת מכיר דרך אפליקציה או אתר אינטרנט. בהתאם לכך, על הנتابעת מוטלת חובה שבדין לציין את משקל המוצרים הנמכרים על ידה, ואת מחירם לייחידת מידת.

.27 סעיף 3 לתקנות ממשיך וקובע את אופן הצגת המחיר, גם לעניין טובין הנמכרים בעסק מכר מרוחק, כדלקמן:

”(א) מחיר ליחידת מידה יוצג במקומות הנראה לעין ובספרות ברורות וקריאות באופן שניין ליחס אותן במדויק לטובי.

(ב) מחיר ליחידת מידה יסומן על גבי הטובין או אורייזט או על גבי תווית או שלט הצמודים למדף שמנוחים עליו הטובין ולענין טובין הנמכרים בעסקת מכר מרוחק כהגדרה בסעיף 14(ג) לחוק, יוצג המחיר ליחידת מידה בצדדים למחיר הטובי.”

.28 להשלמת התמונה נציין, כי סעיף 6(ב) לתקנות מונה רשימה של פרטיים אשר לגבייהם לא חלה חובת הצגת מחיר ליחידת מידה. עיון ברשימה זו מגלח כי כל הפריטים אשר תועדו על ידי התביעה אינם מצויים בראשימת חריגים זו.

.29 אין ספק כי הנتابעת הראה את הוראות התקנות באופן עקי וمتמשך – המוצרים המוצעים, מוצגים, ונמכרים, על ידה אינם מסומנים במחיר ליחידת מידה כלל ועicker (ולעתים אף לאמצו משקלם כלל), על אף החובה לעשות כן. במעשה אלו, הראה הנتابעת את התקנות המחיר ליחידת מידה.

.30 בمعנה ראשוני לטענות אפשריות של הנتابעת יצוין כבר עתה, כי התקנות קובעות כי האחריות לציוון הנתונים האמורים מוטל על כל ”עסק המציג טובין כמפורט להלן לצורך מציגם או מוכחים“. אין חולק כי הנتابעת עונה להגדירה זו, כאשר כל ההתקשרות של הרכנים מבוצעת באופן ישיר מולה. הנتابעת אינה יכולה להתנו על הוראות התקנות, או להעביר את האחריות לאי ציוון הנתונים אל הספקים השונים.

.31 לסיום נזכיר, כי כל מטרת התקנות הנה הגנה על הרכן. מטרתן לאפשר לצרכן לבצע השוואה נכונה וקלה בין מוצרים, בשים לב למשתנים השוניים בהם מחיר וכמות. ללא ציוון המחיר ליחידת מידה, השוואת מחירים של מוצרים שונים, עשוייה להיות משימה קשה ומתישה, שלקוחות רבים נכשלים בה ומוותרים עליה.

.32 יפים לעניין זה דבריה של כבוד השופטת שושנה אלמגור, כפי שנאמרו ב-ת"ץ 14982-11-12 רוקח נ' JAMES RICHRDSON PROPRIETARY LTD, שם אישרה תביעה ייצוגית בגין אי סימון מחיריים ליחידת מידה:

”סביר להניח כי חישוב הפרש בהעדך המחיר ליחידת מידה הוא משימה שחילק מהלכותות מתקשים בה, חלקם נכשלים בה כמעט וחילק מותרים עליה, אם מפתח חיפזון ואם מסיבה אחרת.“

[וראו גם: ת"ץ 39598-06-13 יזרעאלי נ' עדן בריאות טבע מarket (פורסם בנבו, 14.5.2015)].

.33 גם בעניינו, פועלה של הנتابעת כאמור לעיל, הביא לכך שהרכנים אינם משווים בין המוצרים, אינם עורכים קניה נבונה וחסכנות, וכפועל יוצא, משלמים בירור על סל קניוניותם.

.34. מכל הטעמים האמורים לעיל, מונע הרاوي כי הנتابעת תיתן את הדין על מעשיה ומחדילה האמורים.

ב.1.ב. הטעה, השפעה בלתי הוגנת, והפרת חובת גילוי

.35. פרק ב' לחוק הגנת הצרכן אוסר על "הטעה וניצול מצוקה" של הצרכן, על ידי העוסק. סעיף 2(א) לפרק זה, אוסר על הטיעיתו של צרכן, בין אם במעשה, במחלה, בעל-פה, בכתב או בכל דרך אחרת, בכלל עניין מהותי. ובלשון הסעיף:

"לא יעשה עסק דבר – במעשה או במחלה, בכתב או בעל פה או בכל דרך אחרת לרבות לאחר מועד ההתקשרות בעסקה – העולול להטעות צרכן בכלל עניין מהותי בעסקה (להלן – הטעה); בלי לגרוע מכלליות האמור יראו עניינים אלה כמהותיים בעסקה:

(1) הטיב, המהות, הכמויות והסוג של נכס או שירות;

(2) המידה, המשקל, הצורה והמרכיבים של נכס;

...

(3) המחיר הרגיל או המקביל או המחיר שנדרש בעבר, לרבות תנאי האשראי ושיעור הריבית;

.36. סעיף 2(ב) לחוק מוסיף וקבע כדלקמן:

"לא ימכור עסק, לא ייבא ולא יחזק לצרכי מסחר נכס שיש בו הטעה ולא ישתמש בנכס כאמור למtan שירות."

.37. פעם אחר פעם עמדו בתי המשפט השונים על מהותה של חובת איסור הטעה. כך נקבע, עוד מقدمת דנא, על ידי כבוד הנשיא אהרון ברק, ב-ע"א ברזני נ' בזק חברה לתקשורת בע"מ, פ"ד נה(4) 584:

סעיף 2 לחוק אינו דורש הטעה הילכה למעשה. כל שנאסר על-פיו הוא עשיית דבר "העולול להטעות צרכן". מטרתו של איסור זה להבטיח כי הצרכן יקבל מידע מלא ואמיתי. האיסור שנקבע בסעיף 2 לחוק אינו איסור "חוצאתית"; הוא איסור "התנהגותית".

[ראו גם: ע"א 10262/05 אביב שירותים משפטיים בע"מ נ' בגין הופעלים, הנהלה הראשית (פורסם ב公报, 11.12.2008) ; ו-רעים 3456/13 חברת חשמל לישראל בע"מ נ' יונתן שלידר (פורסם ב公报, 29.08.2017).]

.38. בעניינו, הנتابעת מונעת מציבור הצרכנים מידע בסיסי ומהותי אודות המוצר, מידע שייש בהיעדרו כדי להטעות את הצרכן, ולפגוע ביכולתו המושכלות לבחור איזה מוצר הוא מעוניין לרכוש. ולא יכול להיות חולק הרי, כי הצגת משקל המוצר, ומחייבו ליחידת מידת, הנה עניין מהותי. בפועל כאמור, מפירה הנتابעת את הוראות סעיף 2 לחוק.

.39. זאת ועוד, הנتابעת הפעילה השפעה בלתי הוגנת על הצרכנים, בעוד שהיא מציעה למציבור הרחב מוצרים אשר אינם כוללים את כל הפרטים הנדרשים, ובهم משקל ומחייב ליחידת מידת. עוד הפרה הנتابעת את סעיף 4(א)(3) לחוק הגנת הצרכן, הקובע כי "עסק חייב לגנות לצרכן... כל פרט מהותי לגביו נכס שקבע השר באישור ועדת הכלכלה של הכנסת".

.40 להשלמת התמונה יוער, כי סעיף 31 לחוק הגנת הרכנן קובע כי הפרת הוראות החוק מהויה גם עולה בנזיקין, על כל המשתמע מכך.

ב.2. חפות חובות חוקית

.41. עולות הפרה חובות חוקה מעוגנת בסעיף 63 לפקודת הנזיקין, הקובלע כך :

"מפר חובות חוקה הוא מי שאינו מקיים חובות המוטלת עליו על פי כל חיקוק – לפחות פקודת זו – והחיקוק, לפי פירושו הנכון, נועד לטוביו או להגנתו של אדם אחר, וההפרה גרמה לאותו אדם נזק מסווג או מטבעו של הנזק שאליו נתקוון החיקוק; אולם אין האדם الآخر זכאי בשל ההפרה לתרופת המפורשת בפקודה זו, אם החיקוק, לפי פירושו הנכון, התקוון להוציא תרופה זו".

.42. יסודותיה של העולה נותרו עוד מקדמות דנא במסגרת ע"א 145/80 **יעקנין ני המועצה המקומית בית שם**, פ"ד ל(1) 113 ומאוחר יותר במסגרת ע"א 7130/01 **סולל בונה בניין ותשתיות בע"מ ניגאל תעשייה**, פ"ד נח(1).1.

.43. כך נקבעו יסודות העולה המctrברים כדלקמן : (1) חובות המוטלת על המזיק מכוח חיקוק ; (2) המזיק הפר את חובות המוטלת עליו ; (3) החיקוק נועד, לפי פירושו הנכון, לטוביו או להגנתו של הנזיק ; (4) ההפרה גרמה לנזוק נזק ; (5) הנזק שנגרם הוא מסווג הנזק אליו נתקוון החיקוק.

.44. בעניינו, לא יכול להיות חולק, כי כל יסודות העולה, מתקיימים :

(1) **ה חובות מוטלת על הנتبעת מכוח חוק** – מובן הוא כי על הנتبעת, בהיותה עסק, מוטלת חובות לעמוד בהוראות חוק הגנת הרכנן, ותקנות המחיר ליחידת מידה, הכל כמפורט בהרחבה בתת פרק ג.2 לעיל;

(2) **הפרת הוראות חובות על ידי המזיק** – כפי שהובחר בהרחבה בתת פרק ג.2 לעיל, הנتبעת הפרה את חובות האמורויות, ברגל כסלה, תוך שאינה מצינית את המחיר ליחידת מידה, בצד מוצריים הנמכרים על ידה (ולעתים אף את משקלם) ;

(3) **הчикוק נועד לטוביו ולהגנתו של הנזיק** – לא יכול להיות ספק כי מטרתה המרכזית של התקנות היא לאפשר לציבור הרכנים לעורך השוואה נוחה, קלה, מהירה ויעילה, של מוצריים שונים. כך אף עולה מדובר של המוניה על הגנת הרכנן, עזה"ד יצחק קימחי, כפי שנאמרו סמוך לכניסתו של התקנות לתוקף :

"**התקנות החדשות יקלו על חשיפת אותן עסקים את מוחרי מוצרייהם בדרך של הקטנת הכמות במוצר הארץ, מבלתי לידע את הרכנים על-כן. כל הקטנה כמותה טובא לידי ביטוי בעליית המחיר של יחידת המידה של המוצר, גם אם מחירו הכלול של המארז לא השתנה.**".

(4) ההפרה גרמה לנזוק נזק – נעמוד על כך בהרחבה בפרק ה' להלן. במאמר מוסגר בעיר כבר עתה, כי מדובר על נזק ממוני בדמות תשלום עווד שחייב נדרשו לשלם, כמו גם נזק לא ממוני, בדמות תחושים שליליות, תסכול, רגשות כאס, פגיעה באוטונומיה, עוגמת נפש, זלזול ואובדן אמון כלפי הנتابעת.

45. עניינו הרואות, כל תנאי של סעיף 63 לפકודת הנזיקין התקיימו – הנتابעת הפרה חובה חוקקה – הוראות חוק הגנת הצרכן ותקנות המחייבו ליחידת מידת.

ב.3. עולות הרשלנות בנוסחה בסעיפים 35-1-36 לפקודת הנזיקין

46. סעיף 35 לפקודת הנזיקין קובע כדלקמן :

"עשה אדם מעשה שאדם סביר ונכון לא היה עושה באותו נסיבות, או לא עשה מעשה שאדם סביר ונכון היה עושה באותו נסיבות, או שב嗾ו פלוני לא השתמש במינונות, או לא נקט מידת זהירות, שאדם סביר ונכון וכייר לפועל באותו משליח דיה משתמש או נקט באותו נסיבות – הרי זו התרשלות; ואם התרשל כאמור ביחס לאדם אחר, שלגביו יש לו באותו נסיבות חובה שלא לנוהג כפי שהוא, הרי זו רשלנות, והגורם ברשלנותו נזק לזרלותו עושה עוללה."

47. עולות הרשלנות לפי סעיף 35 לפקודת הנזיקין, מרכיבת שלושה יסודות מצטברים : (1) קיומה של חובת זהירות מושגית ו konkretit ; (2) הפרת החובה (התרשלות) ; (3) קיומו של נזק הנובע מהתרשלות המזיקה.

ראן : ע"פ 6/55 כהן ני היועץ המשפטי לממשלה, פ"ד ט 1009, 1012 (1955) ; ע"פ 402/75 אלגביש ני מדינת ישראל, פ"ד ל(2) 561, 570 (1976) ; עניין ועקבני.

48. כפי שנראה, יסודות אלו מתקיימים בנדון דין.

49. באשר ליסוד הראשון, התובעת טוען כי לנتابעת יש אחירות מושגית ו konkretit כלפי לקוחותיה הקיימים והפוטנציאליים. בתוך כך התובעת טוען כי על הנتابעת לנקטו בכל אמצעי הזהירות הנדרשים על מנת שהצרכנים ידעו בבירור מהו המחיר ליחידת מידת עברו כל מוצר אשר החוק קובע כי יש להציג מידעה זה.

50. באשר ליסוד השני, התובעת טוען כי הנتابעת הפרה את חובתה בכך שלא עשתה כל שביקולתה על מנת שלצרכנים יהיה ברור מהו המחיר מידע לכל מוצר ומוצר. הנتابעת הטעונה, בידיען ובכוונת מכון, את ציבור הצרכנים, כמפורט לעיל.

51. באשר ליסוד השלישי, התובעת טוען כי מעשה האמורים של הנتابעת גרמו לה וליתר חברי הקבוצה נזק. על הנזק שנגרם נרחיב בפרק ה' להלן. בתמצית יווער כבר עתה, כי מדובר על נזק ממוני בדמות תשלום עווד שחייב נדרשו לשלם, כמו גם נזק לא ממוני בדמות תחושים שליליות, תסכול, רגשות כאס, פגיעה באוטונומיה, עוגמת נפש, זלזול ואובדן אמון כלפי הנتابעת.

52. לאור כל האמור, לא יכול להיות חולק כי הנتابעת, לכל הפחות, התרשלה.

ב.4. עשיית עושר ולא במשפט

- סעיף 1 לחוק עשיית עושר ולא במשפט התשל"ט-1979 קובע, כי מי שקיבל שלא על פי זכות שבדין נכס, שירות, או טובת הנאת אחרת, שבאו לו מאדם אחר, חייב להשיב לאותו אחר את הזכיה, ואם השבה בעין בלתי אפשרית – לשלם לו את שווייה. .53
- לאורך השנים נקבע בפסקה, כי עילה זו מורכבת משלושה יסודות: (1) התעשרהות; (2) שבאה לזכיה מהמצהה; (3) שלא על פי זכות שבדין (ראו: רע"א 5768/94 א.ש.ג.ר. **יבוא ייצור והפצה ני פורום אביזרים ומוצרי צריכה בע"מ** פ"ד נב(4) 289). .54
- במקרה דנן, הנتابעת התעשרה על חשבונו הכספיים כאשר סיפקה ללקוחותיה מוצריים שאינם כוללים את המחיר ליחידת מידיה, ומנעה מהכספיים את האפשרות לעוזר השוואת בין המוצריים, ולדעת מהו המחיר ה"אמיתי" של כל מוצר, כפי שמצויב מכוח הדין. .55
- לモותר לציין כי הנتابעת שኖרה אינה כדין, מקום בו היא נובעת מהתעלמות בוטה וחמורה של הנتابעת משלל הוראות חוק אשרחולות עליה כמפורט לעיל. .56
- כמו כן, מובן כי ההתעשרות נוצרה על חשבונו חברי הקבוצה, אשר אינם יכולים להשוות את המוצריים הנמכרים על ידי הנتابעת, וכפועל יוצא מכל אלה, נדרשו לשלם סכום גבוה יותר עבור חלק בלתי מבוטל מהמוצריים. .57
- מכל האמור לעיל, מובן כי הנتابעת התעשרה שלא במשפט על חשבונו התובעת וחבריו הקבוצה. .58

ב.5. הפרת הוראות חוק החזויים וחובת תום הלב

- התובעת טוען כי מעשי ומחדי הנتابעת כמפורט לעיל מהווים הפרה של הוראות חוק החזויים (חלק כללי), תשל"ג-1973, ושל חובת תום הלב המuongנת בסעיף 12 לחוק, הקובעת כי "במשא ומתן לקראת כריתתו של חוזה חייב אדם לנוהג בדרך מקובלת ובתומו לב". .59
- התובעת טוען, כי חובת ההגנות ותום הלב מחייבת צד המנהל משא ומתן להתנהג ללא התחכਮויות או תחבולות, שלא על מנת "להערים על אחר", כדי להגיע להישגים טוב יותר עבورو בעת ההתקשרות החזאית המוחלת. .60
- ראו: ע"א 251/84 **חברת ס.ג.פ. להשקעות בע"מ ני מדינת ישראל**, פ"ד לט(2) 463 ; ע"א 8144/00 **עלריג נכסים (1987) בע"מ ני ברנדר**, נז (1) 158 ; ע"א 7991/07 **רפאל ני רין** (פורסם בנבו 2011.12.04), בעמ' 12-13. .61
- התובעת טוען כי הימנעותה של הנتابעת מקיים הוראות הדין בכל הנוגע לסיימון המשקל והמחיר ליחידת מידיה, מהוות התנהלות שאינה בתום לב, נקטו לשון המעטה, והפרה של הוראות חוק החזויים.

ב.6. פגיעה באוטונומיה הרכנית

- .62. ה兜עתה תטעו נוספת על האמור לעיל, כי מעשי ומחדרי הנתבעת מהווים אף פגעה באוטונומיה הרכנית של הפרט. הפרת הוראות החוק על ידי הנתבעת, הביאה לכך שה兜עתה, כמו גם יתר חברי הקבוצה, לא יכולו לקבל החלטה הרכנית מושכלת.

.63. כמובן שהנתנהלותה הנתבעת האמורה גורמה לתובעת ולחברי הקבוצה לנזקים, בדמות נזק ממוני ונזק לא ממוני (רגשות שליליים, עוגמת נש וכו'). נזקים אלו הוכרו בפסקה נזקים בריני-תביעה במסגרת הליך של תובענה ייצוגית.

.64. כך נקבע עוד מקדמת דנא ב-ע"א 2781/93 **דעקה ני בית החולים כרמל** (פורסם בנבו, 1999.08.29), כי:

...לכל אדם זכות יסודית לאוטונומיה. זכות זו הוגדרה כזכותו של כל פרט להחלטת על מעשיו ומאוויו בהתאם לבחירותיו, ולפעול בהתאם לבחירותו אלה. הזכות לאוטונומיה היא, ככלון אותה הגדרה, "... (ראו F. Carnerie "Crisis and Informed Consent: Analysis of a Law-Medicine Malocclusion" [97], at p. 56 note 4) כי "המשפט מכיר באוטונומיה של הפרט לגבש את רצונו כנראה לו על-פי טובתו": הפרט הוא המחייב על טובתו-שלו: 'טובתו' היא רצונו ורצונו הוא 'טובתו'. רצון מפורש או משתחם כולל בחוכו את טובתו של אדם, טובתו של אדם נחbatchת בין קפליו של רצונו" (דנ"א 7015/94 הייעוץ המשפטי לממשלה נ' פלוניות [9], בעמ' 95-96). זכותו זו של אדם לעצב את חייו ואת גורלו וחובקת את כל ההיבטים המרכזים של חייו – היכן יחייה; במה יעסוק; עם מי ייחיה; במה יאמין. היא מרכזית להוויתו של כל פרט ופרט בחברה. יש בה ביטוי להכרה בערכו של כל פרט ופרט כעולם בפני עצמו. היא חיונית להגדrhoה העצמית של כל פרט, במובן זה שמדובר בחירותיו של כל פרט מגדר את אישיותו ואת חייו של הפרט (ראו D. Hermann "The Basis for the Right of Committed Patients to Refuse Psychotropic Medication" [98].

ויג

ההכרה בזכותו של אדם לאוטונומיה היא רכיב בסיסי בשיטת המשפט שלנו, כשיטת משפט של מדינה דמוקרטית (ראו: ר' גביזון "עשרים שנה להלכה ירדור – הזכות להיבחר ולקיים ההיסטוריה" [78]; בג"ץ 693/91 [11], בעמ' 770). היא מהוות את אחד הביטויים המרכזיים לזכותו החוקתית של כל אדם בישראל לכבוד, המונגנת בחוק-יסוד: כבוד האדם וחירותו. אכן, כבר נפסק כי אחד מן הביטויים של הזכות לבוגד הוא "...חופש הבחירה של כל אדםycin חופשי", וכי בכך מתקפת התפיסה של פוליה "כל אדם... הוא עולם בפני עצמו, ומטרתו בפני עצמה" (דברי הנשיא ברק בגב"ץ 7357/95 ברקי פטה המפריס (ישראל) בעמ' נ' מדינת ישראל (להלן – עניין ברקי פטה המפריס [12]), בעמ' 784-783). כפי שצין הנשיא ברק, "אוטונומיה זו של הרצון הפרטני מהוותה ערך יסוד במשפטנו. היא מעוגנת ביום בהגנה החוקתית על כבוד האדם" (גב"ץ 4330/93 גאנם נ' ועד מחוז תל-אביב של לשכת עורכי הדין (להלן – עניין גאנם [13]), בעמ' 234-233). על משמעותו של כבוד האדם, בהקשר זה, עמד הנשיא שmag בע"א 5942/92 פלוני נ' אלמוני [14], בעמ' 842, האמור ר'.

"כבד האדם משתקף, בין היתר, ביכולתו של יצור אנוש בתור שכזה לגיבש את אישותו באופן חופשי, כרצונו, לבטא את שאיפתו ולבחר בדרך להגשה זו, לבחור בחירותיו הרצוניות, לא להיות משועבד לכפייה שרירותית, לזכות ליחס הוגן מצד כל רשות ומצד כל פרט אחר, ליהנות מן השוויון אשר בין בני אנוש...".

- .65. וראו גם דברי בית המשפט העליון ב-ע"א 1338/97 **תנובה מרכז שיטופי נ' ראבי**, פ"ז נ(1), שם הגדרה כבוד השופט חיota את האוטונומיה ה倔נית כדלקמן:

"ראש הנזק הנתבע בעניינו נוגע לנזק לא ממוני מסווג פגיעה באוטונומיה... הרציונלים שהנהו בהקשר זה את בית המשפט בעניין דעקה ובעניינים אחרים הנוגעים לשלנות רפואי ישימים בה במידה גם לאבי פגיעה באוטונומיה הנגרמת כתוצאה מעולה צרכנית שמבצע עוסק המטעה את ה倔ן. אכן, באיגרוי עצמו טמונה שלילת כוח הבחירה מן ה倔ן".

וגם:

"כל שהדבר נוגע להובנות ייצוגיות, מותר אף להניח כנקודות מוצא לצורך הערכת הנזק הלא ממוני שנגרם למי שפגעו בכך באוטונומיה שלהם, כי כתוצאה מאלה פגעה הם חשים וgesות של עצם, הסכום ועלבון (בעוצמה כזו או אחרת על פי הנسبות הקונקרטיות של המקרה). רגשות אלה שנגרמו כתוצאה מהתנהגות המזיק מצדדים פיזיים בגין נזק לא ממוני".

- .66. עניינו – לא יכול להיות חולק כי האוטונומיה倔נית של התובעת (ויתר חברי הקבוצה) נפעה, עת לא היה ביכולתה לבחון באופן מושכל את העסקה אשר מוצעת לה על ידי הנתבעת, ובתווך בכך לכלכל את צעדיה, להשוות בין המוצרים השונים, לבחור את העסקה המשתלמת ביותר עבורה.

ג. הנזק

- .67. התובעת טועה כי לה וליתר חברי הקבוצה נגרמו נזקים ממוניים, ובلتוי ממוניים, כדלקמן:

- .68. ראשית, התובעת טועה לקיומו של נזק ממוני.

- .69. הימנעותה של הנתבעת מציוון מחיר ליחידת מידת, כנדרש ממנה על פי הדין, גרמה לכך שההתובעת ביצעה רכישות של מוצרים, ללא שהיא לה את האפשרות להשוות את מחירם למחיר מוצרים אחרים בנסיבות שונות אצל הנתבעת, או אצל מתחריה.

- .70. בהתאם לכך, התובעת טועה כי הנזק הממוני אשר נגרם לה, בראש ובראשונה, הנו הפרע בין המחיר שנכפה עליה לשלם, לבין המחיר שהייתה יכולה לשלם, אצל הנתבעת או אצל מתחריה, אילו היו נפרשים בפניה כלל הנתונים כנדרש, ובهم המחיר ליחידת מידת.

- .71. כפי שפורט לעיל, התובעת מעריכה את הנזק הממוני אשר נגרם לה על סכום מצטבר של 17.98 ₪.

- .72. שנית, התובעת תטען לקיומו של נזק בלתי ממוני.
- .73. התובעת תטען כי אי סימון מחיר ליחידת מידיה, תוך שלילת זכותם הטבעית של התובעת, ושל יתר חברי הקבוצה, לקבל החלטות כלכליות משוכלות וمبرוסת על נתונים אותן, המחוקק קבע שחייבים להיות מוצגים בפניהם, גרמה לתובעת לעגמת נפש, אי נוחות, הכאב והפגיעה באוטונומיה, כפי שפורט לעיל.
- .74. בהקשר האמור התובעת תטען, כי בית המשפט הנכבד כבר קבע ב מקרה דומה, כי "יכולתו של הזכר להשוות מחירים היא נשמה אפה של צרכנותו, וכל הגבלה או מניעה של יכולת זו כמוה כפגיעה ביכולתו לקבל החלטות צרכניות מושכלות" (ראו ת"א 1169-07 הראל נ שטרואס מחלבות בע"מ ואח', תש-צח 2010(4)).
- .75. יתרה מכך, נקבע כי ניתן להכיר בקיומו של נזק לא ממוני, שענינו הגבלה או מניעה של יכולת הזכר להשוות בין מחירי מוצרים דומים או חלופיים במטרה לקבל החלטה צרכנית מושכלת.
- וכדברי בית המשפט בעניין **שטרואס מחלבות** :
- "התובע טענה שהנזק שנגרם לה הוא העדר אפשרות להשוות את מחירי המוצרים למחררי מוצרים אחרים, דבר שהוא אפשרי אם הנתבעת היו מסמנות את אריזות המוצרים כנדרש על פי התקן. נזק כזה איננו נזק ממוני או רכושי, אך הוכר בפסיקה כנזק שיש לפצחות עלייו... אין עוד מניעה הלכתית להכיר בפגיעה שתיגרם לצרכן ביכולתו לקבל מידע, שיאפשר לו להשוות מחירים ולרכוש את המוצר שבו יחווץ על יסוד שיקולי מחיר, איכוח ושאר שיקולים שהם דלונטיים להחלטה צרכנית, נזק שהוא בך פיצוי בთובענה מעין זו שלפנינו".
- .76. מכאן, שלתובעת, וליתר חברי הקבוצה, נגרם נזק בלתי ממוני, נוסף על הנזק הממוני אשר פורט לעיל. הרשות השילילים אשר נגרמו לתובעת, לרבות תחשויות כס, מרמה, אובדן אמון ואי נוחות, מהוות פגעה אשרקשה לכמתה בכספי. לפיכך סכומה של פגעה זו מוערך בהערכתה זהירה ושמירנית בסך של 20 ש"ח.
- .77. מطبع הדברים, הערכה מדוקית של הגביה שנעשתה ביותר, ושל הנזקים אשר נגרמו לכל חברי הקבוצה, מהייבת בדיקה וניתוח עמוקים של דוחות ונתוני הנתבעת. מכאן, שכימות סכום ההשבה והפיצוי לכל חברי הקבוצה יעשה על דרך ההערכתה בלבד כدلיקמן :
- .78. התובעת מעריצה כי היקף חברי הקבוצה אשר ניזוקו עומד על 500,000 לkopothot, אשר כל אחד מהם ניזוק בסכום מוערך וממוצע של 50 ש"ח לכל צרכן, וזאת בשל לכך שסביר להניח כי פעמים רבות מדובר על לקוחות חוזרים. הנזק הבלתי ממוני, מוערך כאמור על ידי התובעת בסכום של 20 ש"ח עבור כל לקוח. מכאן, בשלב זה יועמד סכום הנזק המכרי לכולם חברי הקבוצה על סך של 35,000,000 ש"ח.

.79 התובעת תבהיר, כי מדובר על הערכות בלבד, וככל שהנתונים המלאים אשר יתגלו במסגרת תובענה זו יציגו תוצאות מצב שונה, היא שומרת על זכותה לתקן את היקף הפיצויים המבוקשים בהתקדים.

.80 עוד יצוין, כי בהתאם לסעיף 20(א) לחוק תובענות ייצוגיות, ניתן להחיל מנגנון גמיש, אשר במסגרתו בית המשפט הנכבד רשאי לקבוע כיצד ניתן יהא להוכיח את נזק האישי של החברים בקבוצה, כאשר בהתאם לסעיף 20(א)(3), יתרת הכספיים אשר לא תידרש, תועבר לאוצר המדינה.

.81 התובעת סבורה כי במקרה שלפנינו ניתן יהיה לזהות בקלות חלק גדול מחברי הקבוצה, ולפיכותם, בהתאם לנитוח נתונים אשר יתקבלו מה התביעה, שכן מדובר בקהל לקחוות מוגדר אשר במסגרת הרקישה מסר את פרטיו ל התביעה. ככל שייתגלו קשיים באיתור חברי הקבוצה, ניתן יהיה לישם את עקרונות הפיצוי לטובת הציבור הקבועים בסעיף 20(א) לחוק.

.82 למען זהירות יובהר, כי עיון בהגדרת המונח "נזק" בפקודת הנזקין מלמד, כי ההגדרה כוללת גם אובדן של נוחות, רוחה גופנית או חיסור מהם. בעניינו, הנזק נובע, בין היתר, מתחושת הensus ואובדן האמון במשיבה, תחושה אשר נוצרה אצל התובעת כאשר נודע לה על כך שהוטעה על ידי הנאשם.

.83 למען הסרת ספק נזק, כי נזק כתוצאה מגיעה באוטונומיה של הפרט הוכר כנזק בר פיצוי, בין היתר במסגרת ע"א 1338/97 **תגובה מרפץ שיתופי לשוק ני ראבי** (פורסם בנבו, 19.05.2003) כפי שפורט בהרחבה לעיל.

.84 בשולי הדברים התובעת תציין, כי בשלב זה אין צורך בהוכחה משמעותית של סכום הפיצוי המוצע לנזקוקים, וכי בכך שתוכח גרים נזק קלשו. ההכרעה בעניין חישוב וכימות גובה הנזק הקבוצתי אינה נדרשת בשלב הבעתתה לאישור התובענה ייצוגית, אלא רק לאחריה, וככל שתואשר.

[ראו לעניין זה: ת"צ 39234-09-12 **כהן ני סمارט קלאב אחזקות בע"מ** (פורסם בנבו, 29520-27.12.2012; ת"צ 14144-0509 **הראל ני לדמארק** (פורסם בנבו, 24.11.2014; ת"צ 03-13-03 **לייטקום (ישראל) בע"מ ני חבס השקעות (1960)** בע"מ (פורסם בנבו, 19.07.2015)].

ד. סוף דבר

.85 עניינה של תובענה זו כאמור, בהתעלמות בוטה וגסה של הנתבעת מהוראות החוקים השונים החלים עליה. הנתבעת, נמנעה כלל, ובאופן גורף, מסימון מחיר ליחידת מידת בצדם למוצרי המוצעים, מוצגים, ונמכרים על ידה באפליקציה ו/או באתר (ולעתים אף נמנעה כליל מסימון משקלם).

.86 התנהלות הנتابעת, כפי שפורט בהרחבה לעיל, מלמדת כי לשיטתה, מותר לה להפר ברגל גסה את הוראות חוק הגנת הרכון, ותקנות המחייב ליחידת מידיה. במשישה ומחדלה המפורטים לעיל, גרמה הנتابעת לנזקים לתובעת וליתר חברי הקבוצה.

.87 לאור כל האמור לעיל, מתבקש בית המשפט הנכבד לוזמן את הנتابעת לדין ולה有意义 בפתרונות התובעת בסך של 37.98 נק, בתוספת שכר טרחה עו"ד בצירוף מע"מ כדין. בנוסף יתבקש בית המשפט הנכבד להורות לנتابעת לתקן את דרכיה, ולעמוד בהוראות החוק והתקנות.

_____
תום שנף, עו"ד
שנף ושות' עורכי דין
ב"כ התובעת